

PRÆSIDENTEN FOR VESTRE LANDSRET

Viborg, den 19. februar 1969.

I besvarelse af justitsministeriets skrivelse af 10. d.m. (L.A.1969. 41002-3) om, hvorvidt det vil være muligt og hensigtsmæssigt at gennemføre en ordning, hvorefter ægteskabssagerne henlægges til én eller enkelte af landsrettens afdelinger, skal man udtale, at en sådan henlæggelse vil være praktisk mulig, men at man fra landsrettens side ikke finder en sådan ordning hensigtsmæssig. Den vil tværtimod efter landsrettens opfattelse stride mod afgørende praktiske og retsplejemæssige hensyn.

Det skal indledningsvis bemærkes, at henlæggelse til en bestemt afdeling i hvert fald for vestre landsrets vedkommende ikke — som det formentlig er forslagsstillernes tanke — vil føre til, at det altid bliver de samme dommere, der kommer til at behandle disse sager. Man følger her den regel, at de enkelte afdelingers normale sammensætning ændres med et mellemrum på 1½-2 år. Desuden sker der hyppige ændringer, når en af landsrettens dommere har forfald på grund af sygdom eller af anden grund, og endelig er der ved landsretten til stadighed tre konstituerede dommere, der af hensyn til deres uddannelse og landsrettens muligheder for at udtale sig om deres kvalifikationer i løbet af de 4 til 6 måneder, de er ved retten, placeres ved flere forskellige afdelinger.

Denne ordning er gennemført for at sikre, at dommernes indstilling til den enkelte sag i mindst mulig grad bliver præget af rutine og på forhånd fastlagte synspunkter, som det let kunne blive tilfældet, hvis de samme dommere sad sammen i mange år. Såfremt de desuden i væsentlig grad kom til at beskæftige sig med den samme art sager, måtte det befrygtes at ville gå ud over deres alsidighed og deres modtagelighed for nye synspunkter. Det er desuden

for retten som helhed af væsentlig værdi, at samtlige dommere i størst muligt omfang kommer til at arbejde sammen eller har arbejdet sammen, således at retten fremtræder som en enhed og ikke som et antal afdelinger, bestående af tre dommere, der kun kender hinanden og efterhånden kan komme til at se ret ens på alle sager.

De befrygtede uheldige følger af en fast sammensætning af de enkelte afdelinger ville blive endnu mere udtalte, såfremt man kom ind på at henlægge bestemte sagsgrupper til bestemte afdelinger, således at de specialiserede sig i behandlingen af dem. Spørgsmålet har med mellemrum været rejst i forbindelse med forskellige sagsgrupper, hvor man har ment, at retterne burde tilegne sig specialkundskab, f. eks. har spørgsmålet om færdselsdomstole eller en særlig patentret været rejst. Man har fra domstolens side altid gået imod en sådan ordning; det er forekommet, at man inden for landsretterne har henvist bestemte grupper af sager, såsom tinglysningsafgørelser eller lejesager, til en bestemt afdeling. Motiveringen har her været lovgivningens specielle karakter, navnlig efter indførelse af en ny og kompliceret lovgivning, men man har i hvert fald ved vestre landsret ikke en sådan ordning for noget sagsområde, og motiveringen for at indføre den i ægteskabssager, hvor almenmenneskelig forståelse formentlig har større betydning end specialkendskab til juridiske eller andre teoretiske kundskaber, er derfor særlig svag.

Ud fra de anførte synspunkter er der blandt landsrettens dommere enighed om, at en henlæggelse som den omtalte af samtlige ægteskabssager til en bestemt afdeling ikke alene vil være uhensigtsmæssig, men virke direkte skadeligt på behandlingen af de omhandlede sager.